

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

22. september 2014

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 24 (L 201) af 9. september 2014 stillet efter ønske fra Jesper Petersen (S)

Spørgsmål

Vil ministeren vurdere økonomien i Venstres finanslovsudspil for 2015?

Svar

Venstre har den 8. september 2014 præsenteret sit finanslovudspil for 2015, *Et sundt Danmark*

Overordnet vurderer Finansministeriet, at Venstres udspil har følgende konsekvenser for de offentlige finanser i 2015:

- Underskuddet på den offentlige saldo i 2015 vurderes at blive knap 1,9 mia. kr. mindre end forudsat på regeringens forslag til finanslov for 2015.
- I forlængelse heraf vurderer Finansministeriet, at Venstres udspil indebærer et underskud på den faktiske saldo på 2,9 pct. af BNP, idet det i den forbindelse bemærkes, at Venstres udspil ikke indeholder reserver til uforudsete udgifter.
- Finansministeriet vurderer, at underskuddet på den strukturelle saldo med udgangspunkt i Venstres udspil vil udgøre 0,5 pct. af BNP svarende til grænsen i budgetloven.
- Udspillet er ikke konkret nok til at fastlægge konsekvenserne for det offentlige forbrug, men på det foreliggende grundlag skønnes der umiddelbart en offentlig forbrugsvækst på 0,3 pct. i 2015.

Venstre angiver merudgifter på ca. 8.098 mio. kr. og forslag til finansiering på ca. 12.108 mio. kr., *jf. tabel 1.*

Tabel 1**Økonomiske konsekvenser af nye initiativer og finansieringselementer i V's finanslovudspil for 2015**

Mio. kr.	Venstres skøn	FM vurdering
Nye initiativer i alt	8.098	8.405
Skattelettelser	5.000	5.000
Sundhedspulje	1.000	1.000
Tryghedspulje	250	550
Flere praktikpladser	45	45
Forbedring af retssikkerhed	50	50
Styrket diplomati	70	70
Øvrige nye prioriteringer	585	585
Forskning	613	613
Satspuljeinitiativer	485	485
Flere nationale tests i folkeskolen	0	7
Finansiering i alt	12.108	10.258
Reduktion af udviklingsbistand til 0,7 pct.	2.590	2.590
Besparelser på udlændingeområdet	1.000	900
Reform af beskæftigelsesindsats	600	600
Konkurrenceudsættelse	1.500	0
Besparelser i DSB	313	313
Ingen forhøjelse af fagforeningsfradrag	510	510
Diverse reserver mv. (herunder kantinemoms)	3.997	3.747
Reserver til sundhedsudspil	500	500
Forskningsreserver	613	613
Satspuljemidler	485	485
Påvirkning af offentlig saldo	4.010	1.853

Tabel 1 svarer til oversigten over økonomien i Venstres udspil (s. 46) med undtagelse af, at initiativet *Flere nationale tests i folkeskolen* fremgår af tabellen, idet det vurderes, at også dette initiativ har udgiftsmæssige konsekvenser.

Finansministeriet skønner samlet set, at der er merudgifter på ca. 8.405 mio. kr. i 2015 i Venstres udspil. Det højere skøn kan overordnet henføres til følgende:

- Udgifterne til Tryghedspuljen vurderes at være 300 mio. kr. højere i 2015 end forudsat i Venstres udspil.
- Det vurderes ikke udgiftsneutralt at afholde flere nationale tests i folkeskolen, der skønnes at beløbe sig til 7 mio. kr. i 2015.

Finansministeriet skønner, at der er finansieringselementer i Venstres udspil på i alt 10.258 mio. kr. i 2015. Det lavere skøn for finansieringselementerne kan overordnet henføres til følgende:

- Det vurderes ikke, at den foreslåede besparelse på 1.000 mio. kr. på udlændingeområdet kan realiseres fuldt ud. Der kan alene forventes 900 mio. kr. i finansieringsbidrag.
- Det vurderes, at det ikke er muligt at gennemføre den forudsatte besparelse på 1.500 mio. kr. i 2015 ved at øge konkurrenceudsættelsen af den offentlige sektors opgaver i kommuner og regioner.
- Det vurderes, at der ikke kan indregnes et finansieringsbidrag på ca. 250 mio. kr. i 2015 fra provenuet fra kantinemoms.

Nedenfor fremgår en mere detaljeret beskrivelse af Finansministeriets vurdering af Venstres udspil.

Venstres forslag til merudgifter

Venstre har angivet merudgifter for i alt 8.098 mio. kr. i 2015, jf. tabel 2.

Mio. kr. 2015-pl	Venstres skøn	FM's skøn
Nye initiativer i alt	8.098	8.405
Skattelettelser ¹	5.000	5.000
- BoligJobordningen	1.375	1.100
- Afskaffelse af NOx-afgift	390	310 ²
- Aflysning af stigning i forbrugsafgifterne	275	180
- Sanering af punktafgifter	250	250
- Pulje til turismeerhvervet	50	50
- Øvrige skattelettelser	2.660	3.110
Sundhedspulje	1.000	1.000
Tryghedspulje	250	550
Flere praktikpladser	45	45
Forbedring af retssikkerhed	50	50
Styrket diplomati	70	70
Øvrige nye prioriteringer	585	585
Forskning	613	613
Satspuljeinitiativer	485	485
Flere nationale tests i folkeskolen	0	7

1. Provenuskønnene er opgjort efter tilbageløb fra moms og afgifter mv. og adfærdsvirkninger.

2. Provenuvirkningen er opdateret og baseret på provenuskønnet for NOx-afgiften i 2015, hvilket trækker i retning af et lavere skøn for provenuvirkning end forudsat i *S.A.U. 293 (2013-14)*.

Følgende elementer kan fremhæves i Finansministeriets vurdering af merudgifterne i Venstres finanslovudspil:

Ad skattelettelser

Der er i Venstres udspil forudsat skatte- og afgiftslettelser for i alt 5.000 mio. kr. fordelt på fem konkrete initiativer og en residual på 2.660 mio. kr. til øvrige skattelettelser.

Det fremgår af *tabel 2*, at Finansministeriet for tre af disse initiativer (forlængelse af BoligJobordningen, afskaffelse af NO_x-afgiften og afløsning af stigning i forbrugsafgifter) har lavere skøn for mindreprovenuet end Venstre.

Det fremgår af Venstres finanslovudspil, at partiet vil gennemføre skatte- og afgiftslettelser for 5.000 mio. kr. i 2015. Derfor er det lagt til grund, at residualen til øvrige skattelettelser opjusteres med 450 mio. kr., svarende til nedjusteringen af mindreprovenuet fra de tre initiativer, hvor Finansministeriet skønner en lavere provenuvirkning end Venstre.

Ad Tryghedspulje

Venstre har forslået en tryghedspulje til 250 mio. kr. til gennemførelsen af en række retspolitiske initiativer. Det fremgår bl.a. af disse initiativer, at al rocker- og banderelateret kriminalitet skal give dobbelt straf, og at rockere og bandemedlemmers mulighed for prøveløsladelse skal afskaffes. Det foreslås endvidere at øge toldkontrollen ved de danske grænser.

Det skønnes, at dobbelt straf for al kriminalitet begået af rockere og bandemedlemmer isoleret set vil koste ca. 400 mio. kr. årligt, *jf. svar på spørgsmål nr. 304 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg af 16. december 2013*. Derudover skønnes en afskaffelse af muligheden for prøveløsladelse af rockere og bandemedlemmer at beløbe sig til mere end 100 mio. kr. årligt. Hertil kommer merudgifter til øget toldkontrol ved de danske grænser, som det i Venstres udspil anføres vil indebære merudgifter på 55 mio. kr. i 2015.

Det vurderer således, at der vil være merudgifter på over 550 mio. kr. i 2015 knyttet til Venstres forslag til retspolitiske initiativer.

Ad øvrige nye prioriteringer

Det fremgår ikke af Venstres udspil, hvad de øvrige nye prioriteringer skal anvendes til. Finansministeriet har således ikke mulighed for at vurdere om udgiftskønnet er korrekt. Det forudsættes derfor, at udgifterne til øvrige nye prioriteringer udgør 585 mio. kr. i 2015.

Ad satspuljeinitiativer

Venstre lægger op til en række initiativer, der forudsætter finansiering fra satspuljen og dermed tilslutning fra forligskredsen bag satspuljen. Det lægges til grund, at de foreslåede satspuljeinitiativer finansieres inden for den udisponerede ramme på 485 mio. kr., der er til forhandling i 2015.

Det vurderes dog usikkert, om de 485 mio. kr. i satspuljen vil være tilstrækkelige til at finansiere Venstres forslag vedrørende udvidelsen af ledsagerordningen, så personer med vidtgående handicap får ret til 15 timers ledsagelse om måneden.

Merudgifterne ved forslaget er behæftet med væsentlig usikkerhed og vil bl.a. afhænge af, hvordan målgruppen konkret afgrænses, og hvordan ordningen udføres. Det konkretiseres ikke nærmere i Venstres udspil, hvor det fremgår, at den eksisterende ret til ledsagelse skal udvides til personer med vidtgående handicap.

Under antagelse af, at Venstres udspil vedrører borgere, der i dag modtager socialpædagogisk bistand efter Servicelovens § 85 og har en betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, vil det kunne indebære, at de samlede merudgifter kan udgøre i omegnen af 900 mio. kr. årligt (brutto), hvis alle borgere i målgruppen udnytter alle 15 timers ledsagelse fuldt ud. Det bemærkes, at der i skønnet ikke er taget højde for fradrag af målgruppens nuværende ledsagelse, ligesom der ikke er taget højde for udgifter til administration, klageadgang, følgeudgifter til ledsager, bevarelse efter det fyldte 67. år mv.

Afhængigt af den konkrete udmøntning af forslaget vil det således skulle finansieres via nedprioriteringer af øvrige initiativer og/eller ved en nedskalering af forslaget.

Ad flere nationale tests i folkeskole

Venstre foreslår at forøge antallet af nationale test i danskundervisningen med i alt fire over et helt skoleforløb. Venstre ønsker desuden i alt tre nationale test i matematik, hvilket allerede er aftalt i folkeskoleforligskredsen og dermed ikke indebærer nye udgifter.

Det vurderes, at forslaget om indførelse af fire nye test i danskundervisningen vil medføre en merudgift på ca. 7 mio. kr. i 2015.

Venstres forslag til finansiering

Venstre anviser finansiering for i alt 12.108 mio. kr. i 2015. Finansministeriet skønner finansieringselementerne til 10.258 mio. kr. i 2015, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Finansieringselementer i Venstres finanslovudspil 2015

Mio. kr., 2015-pl	Venstres skøn	FM's skøn
Finansiering i alt	12.108	10.258
Reduktion af udviklingsbistand til 0,7 pct.	2.590	2.590
Besparelser på udlændeområdet	1.000	900
Reform af beskæftigelsesindsats	600	600
Konkurrenceudsættelse	1.500	0
Besparelser i DSB	313	313
Ingen forhøjelse af fagforeningsfradrag	510	510
Diverse reserver mv. (herunder kantinemoms)	3.997	3.747
Reserver til sundhedsudspil	500	500
Forskningsreserve	613	613
Satspuljefinansiering	485	485

Følgende elementer kan fremhæves i Finansministeriets vurdering af finansieringselementerne i Venstres finanslovudspil:

Ad besparelser på udlændingeområdet

Venstre lægger op til at reducere udgifterne til udlændingeområdet med 1.000 mio. kr. i 2015 ved at tilbagerulle en række af regeringens tiltag på området, herunder bl.a. vedr. familiesammenføring, fjernelse af 'fattigdomsydelser', asylaftalen, oprettelse af Udlændingenævnet, annullering af tolkebesparelse mv.

Venstres skøn er bl.a. baseret på *svaret på spørgsmål 259 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik af 13. maj 2014*, hvor der gives en vurdering af de samlede forventede årlige udgifter som følge af nye udlændingepolitiske initiativer. Ovennævnte initiativer vurderedes i denne besvarelse at udgøre omkring 900 mio. kr. i 2014.

Det bemærkes, at provenuet er behæftet med væsentlig usikkerhed. Der er i besvarelsen ikke taget højde for ændrede konjunkturer, ændret indvandring mv. Der er endvidere ikke taget højde for virkningerne af kontanthjælpsreformen, der isoleret set medfører en mindre effekt af genindførelsen af 'fattigdomsydelserne'. Det er endvidere tvivlsomt, om finansieringen kan ske med fuld effekt allerede pr. 1/1 2015. I praksis vil det være vanskeligt, eksempelvis pga. opsigelsesvarsler og tid til behandling af lovændringer mv.

Venstres skøn for besparelser på udlændingeområdet på 1.000 mio. kr. er således fastholdt, givet den betydelige usikkerhed forbundet med vurderingen af provenuet.

Det bemærkes dog, at en del af udgifterne til udlændingeområdet indgår som en del af den samlede udviklingsbistand. Venstres udspil medfører i forvejen en reduktion af denne på ca. 2,6 mia. kr. for at nå målsætningen om 0,7 pct. af BNI. Reduceres udgifterne til udlændingeområdet med 1.000 mio. kr., jf. ovenstående, vurderes som minimum 100 mio. kr. af denne besparelse at indgå som en del af den samlede ramme til udviklingsbistanden. Dermed vil den øvrige udviklingsbistand skulle opjusteres med 100 mio. kr. for at nå målsætningen om, at udviklingsbistanden skal udgøre 0,7 pct. af BNI.

Det vurderes på den baggrund, at nettoeffekten af Venstres forslag på udlændingeområdet er 900 mio. kr.

Ad konkurrenceudsættelse mv.

Venstre forudsætter i udspillet, at kommuner og regioner kan indhente en besparelse på mindst 1.500 mio. kr. i 2015 ved konkurrenceudsættelse mv.

Det bemærkes, at en besparelse på 1.500 mio. kr. i regioner og kommuner vil kræve, at økonomiaftalerne for 2015 genåbnes med henblik på at nedjustere de aftalte niveauer for service- og driftsbudgetter og bloktilskuddet. Det bemærkes i forlængelse heraf, at kommunerne og regioner allerede er i fuld gang med de politiske forhandlinger om budgetterne for 2015 med frist for politisk vedtagelse senest 1.

og 15. oktober 2014. Idet det forudsættes, at akt 125 vedr. bloktilskuddet til kommuner og regioner i 2015 – som blev tiltrådt af FIU d. 19. juni 2014 med bl.a. Venstres stemmer – står ved magt, vurderes det ikke muligt at disponere en besparelse fra konkurrenceudsættelse i kommuner og regioner i 2015.

Det vurderes endvidere, at det under alle omstændigheder vil være urealistisk at indhente så betydelige besparelser allerede i 2015, fordi konkurrenceudsættelse af en sådan størrelsesorden vil kræve EU-udbud, der gennemsnitligt tager ca. 6-8 måneder.

Ad diverse reserver mv. (herunder kantinemoms)

Venstre har i sit finanslovudspil indarbejdet finansiering svarende til 3.997 mio. kr. fra diverse reserver mv. Det fremgår endvidere af noten til oversigtstabellen i udspillet, at finansieringen omfatter et ikke-udmøntet provenu fra kantinemoms på ca. 250 mio. kr. Dermed forudsættes det, at finansieringen fra reserverne udgør ca. 3.747 mio. kr.

Finansieringen fra § 35. *Generelle reserver* er ikke uddybet yderligere i selve udspillet. Det formodes imidlertid, at Venstre bl.a. vil disponere den afsatte reserve til aktivitetsafledte og tekniske ændringsforslag på 500 mio. kr. i 2015 fuldt ud. Denne reserve kan bl.a. anvendes til potentielle merudgifter på aktivitetsafledte områder som fx uddannelsesområdet og asylområdet i forbindelse med de tekniske ændringsforslag til finansloven, der udarbejdes parallelt med finanslovforhandlingerne.

Det formodes endvidere, at Venstre fuldt ud vil disponere den afsatte tillægsbevillingsreserve på 1.000 mio. kr. i 2015. Denne reserve kan anvendes til uforudsete udgifter af forskellig karakter i løbet af 2015.

Endelig formodes det, at Venstre fuldt ud vil disponere en række øvrige reserver, herunder reserven til forhandlingerne om FL15 (1.500 mio. kr. i 2015) reserven til lovprogram, regeringsinitiativer mv. (350 mio. kr. i 2015) og reserve til det danske EU-bidrag (200 mio. kr. i 2015).

Det vurderes, at det er forbundet med betydelige budgetmæssige risici slet ikke at budgettere med reserver, som kan finansiere uforudsete merudgifter i 2015.

Finansministeriet vurderer ikke, at der kan indregnes et finansieringsbidrag på ca. 250 mio. kr. fra provenuet fra kantinemoms. Det skyldes, at merprovenuet fra skærpede regler for kantinemoms – inklusiv den ikke-udmøntede del – i overensstemmelse med normal praksis allerede er indregnet i de mellemfristede fremskrivninger siden Konvergensprogram 2008 fra december 2008. Anvendelsen af de statslige merindtægter til finansiering af nye initiativer vil således påvirke den finanspolitiske holdbarhed negativt, og der vil ske en forværring af den offentlige saldo, jf. *svaret på Finansudvalgets spørgsmål nr. 22 (L 231 - § 7) af 11. september 2013*.

Samlede konsekvenser for de offentlige finanser

Vurderingen af Venstres finanslovudspil afspejler en marginalbetragtning i forhold til skønnene for de offentlige finanser i *Økonomisk Redegørelse*, august 2014, der er baseret på regeringens forslag til finanslov for 2015.

Venstre skønner, at partiets finanslovudspil 2015 indeholder initiativer svarende til 8,1 mia. kr. og finansieringselementer svarende til 12,1 mia. kr. Venstre skønner således, at udspillet isoleret set har en finansieringsbalance på 4 mia. kr.

Det er Finansministeriets vurdering, at Venstres finanslovudspil 2015 indeholder initiativer svarende til 8,4 mia. kr. og finansieringselementer svarende til 10,3 mia. kr. Finansministeriet skønner således, at udspillet isoleret set har en finansieringsbalance på knap 1,9 mia. kr.

Det bemærkes, at Venstres finanslovudspil ikke indeholder reserver til håndtering af ændrede skøn, meraktivitet eller øvrige merudgifter i løbet af året. Forudsætningen for de nedenfor beskrevne vurderinger af de offentlige finanser er således, at alle merudgifter i forbindelse med de tekniske ændringsforslag, det danske EU-bidrag og uforudsete udgifter i løbet af hele finansåret 2015 finansieres af modgående budgetforbedringer mv.

Offentligt forbrug

Venstres finanslovudspil for 2015 er ikke tilstrækkeligt konkret til at fastlægge de præcise konsekvenser for det offentlige forbrug. Konsekvenserne for det offentlige forbrug vil således afhænge af den konkrete udmøntning af finansieringsbidrag og nye initiativer i udspillet. Den skønnede virkning på det offentlige forbrug er således behæftet med betydelig usikkerhed.

Venstre har i udspillet selv vurderet, at det offentlige forbrug reduceres med 4¼ mia. kr. i forhold til regeringens finanslovsforslag for 2015. Dermed vurderer Venstre, at realvæksten i det offentlige forbrug vil blive nul.

Med udgangspunkt i vurderingen af de økonomiske konsekvenser af Venstres finanslovudspil vurderer Finansministeriet umiddelbart, at udspillet medfører en reduktion i det offentlige forbrug i omegnen af 2 ½ mia. kr. Det svarer til, at realvæksten i det offentlige forbrug i 2015 reduceres fra 0,8 pct. på regeringens finanslovsforslag for 2015 til i omegnen af 0,3 pct. i Venstres udspil.

Forskellen på Finansministeriets og Venstres forbrugsskøn skal primært ses i sammenhæng med, at det ikke vurderes, at der kan disponeres et finansieringsbidrag på 1,5 mia. kr. i 2015 ved at konkurrenceudsætte kommunale og regionale opgaver, *jf. ovenfor*.

Som beskrevet er det en forudsætning for ovennævnte vurderinger af det offentlige forbrug, at eventuelle forbrugsrelaterede merudgifter i løbet af 2015 vil skulle finansieres af modgående forbrugsrelaterede budgetforbedringer mv. Det skal ses i lyset af, at Venstre som beskrevet formodes fuldt ud at disponere de reserver til

tekniske ændringsforslag og uforudsete merudgifter mv., der er afsat på regeringens forslag til finanslov for 2015.

Faktisk og strukturel saldo

Venstre vurderer som beskrevet, at partiets finanslovudspil 2015 har en finansieringsbalance på 4 mia. kr. i forhold til regeringens forslag til finanslov for 2015. Venstre skønner i forlængelse heraf, at udspillet indebærer et underskud på den faktiske offentlige saldo på ca. 2,8 pct. af BNP i 2015.

Finansministeriet vurderer, at Venstres finanslovudspil 2015 isoleret set forbedrer den faktiske offentlige saldo med knap 1,9 mia. kr. i 2015 (0,1 pct. af BNP) sammenlignet med skønnet i *Økonomisk Redegørelse*, august 2014. I forlængelse heraf vurderer Finansministeriet, at Venstres udspil indebærer et underskud på den faktiske saldo på 2,9 pct. af BNP i 2015.

Da Venstres udspil som nævnt ikke indeholder reserver til håndtering af ændrede skøn mv. i løbet af året, er det en forudsætning for ovennævnte vurdering af den faktiske saldo, at alle løbende merudgifter i løbet af året finansieres af modgående budgetforbedringer mv.

Finansministeriet vurderer, at underskuddet på den strukturelle saldo også med udgangspunkt i Venstres udspil vil udgøre 0,5 pct. af BNP svarende til grænsen i budgetloven. Venstre skønner ikke selv over konsekvenserne for den strukturelle saldo i udspillet. Det bemærkes, at finansieringsbidraget fra udviklingsbistanden på 2,6 mia. kr. ikke har fuldt gennemslag på den strukturelle saldo i 2015, da det strukturelle udgiftsniveau for udviklingsbistanden beregnes som et 7-årigt glidende gennemsnit. Det er lagt til grund for beregningen, at udviklingsbistanden reduceres tilsvarende i perioden 2016-18.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon